

Paasmorgen 2016... **Oude Lutherse Kerk aan het Spui / ds Andreas Wöhle**
Jes 51, 9-11 / Jh 20, 1-18

vrede moge dalen, waar geen hoop meer is...

Gemeente van Jezus Christus, Gemeente van licht en leven...

Daar waar de hoop vervluchtigt, de hoop op leven en menselijkheid, daar wordt het donker in het leven van mensen...

En waar het donker wordt, daar herken je op een gegeven moment elkaars gelaat niet meer, ...

Daar herken je IN elkaar niet meer de mens en medemens.

Dat is een centraal beeld in hoe binnen de Joodse gemeenschap en later ook de Christelijke wordt gedacht en gesproken over de Messias: Over menszijn in het licht van Gods verhaal.---

Die mens van God, die "mens naar Gods hart", die Messias: Hij of Zij komt (of wordt tastbaar, of hoe je het ook zou willen verwoorden), ... Hij of Zij komt en wordt ervaarbaar, waar en wanneer het donker het diepst is, en waar mensen elkaar niet meer als mensen herkennen...

Dan is zijn komst zo dichtbij als nooit tevoren, - zo is de diepe hoop van Israel. En het is tijd dat hij of zij komt! Ja, het is al heel lang tijd, - al vanaf den beginne,... Hoog tijd, om het donker te keren, waarin wij mensen elkaar opsluiten... en voor elkaar als mensen onzichtbaar zijn.

Heel het Bijbels verhaal, de Schrift en de Profeten, gaat over het uitkijken naar het moment, waarop het donker dat ons omgeeft en waarmee wij ons omgeven, wordt verlicht. Het moment waarop wij elkaar weer herkennen als wie we zijn: mensen die op elkaars liefde zijn aangewezen...

Ook de Paasverhalen vertellen daarvan, en dan wel specifiek in het licht van wat mensen hebben ervaren in en aan het leven en sterven en leven van Jezus uit Nazareth...

Want: Ook Paasverhalen zijn vooral verhalen, waarmee mensen elkaar het leven toespreken - door de vele verschillende doodservaringen heen, die wij mensen in ons leven kunnen maken.

Spiegelverhalen zijn het, de Paasverhalen, één voor één. Spiegels waarin zich de levenservaring weerspiegelt - en de doodservaring -, van wie ons zijn voorgegaan in het geloof. Of wellicht zou je beter kunnen zeggen: In de verhalen spiegelt zich de weigering van mensen om te geloven, dat dood en donker het voorgoed voor het zeggen hebben in deze wereld, en in ons leven.

Spiegelverhalen... zo als deze...

"Ze was er niet op voorbereid..." Je kunt je ook niet voorbereiden op zoiets als een bom die ontploft als je net in de rij staat op vliegveld Zaventem bij Brussel, om in te checken voor een vakantievlucht...

Plotsklaps was het donker geweest. Niets meer...

En het eerstvolgende dat ze zag was het gezicht van een verpleger die zich over haar boog...

uren later, in het ziekenhuis. Een donker gezicht, donker haar, donkere wenkbrauwen, donkere ogen... "Ahmed" of zo... Ze had iemand op een gegeven moment diens naam horen roepen, toen een ander patiënt hulp nodig had...

Een mooie naam: - Ahmed- Het is goed dat mensen namen hebben. Dat maakt ze menselijk, maakt ze tastbaar en zichtbaar... iemand om aan te spreken en aan te raken.

Namen hoor je ook nog klinken als je je ogen sluit. Dan is het wel donker, .. - maar anders donker dan toen... anders dan daar op dat vliegveld...---

Waar namen klinken daar maakt het donker niet bang, en daar blijven wij mensen voor elkaar...

Want namen vertellen verhalen en maken benieuwd erop, die verhalen te horen en ze beter te verstaan... Het donker van toen: van de ontploffing en het schreeuwen en de rook en het bloed en de verschrikking... Het kille donker van de dood, - dat heeft gelukkig ook later niet werkelijk bij haar binnen kunnen dringen, ook niet, toen het de vorm aannam van blanke angst en haat voor vreemdelingen, of voor wat met een versluisende naam "Noordafrikanen" werd genoemd, of voor muslimen in het algemeen...

Het kille donker van de angst heeft bij haar niet binnen kunnen kruipen, omdat daar binnen in haar die naam bleef klinken: “Ahmed” En omdat uit dat donkere gezicht in haar herinnering licht bleef stralen, ook veel later, toen ze al weer thuis was...

Licht straalde uit dat herinnerde gezicht: Licht dat de angst verdreef, als zouden wij voorgoed elkaar enkel nog met doodse angst en wantrouwen kunnen bejegenen...---

Nee, dat donker van de doodsheid, dat heeft geen greep op haar gekregen, omdat die naam er was, die ze niet wilde vergeten...---

Wat haar dat besluit had doen nemen, om die angst niet binnen te laten? Ze weet het niet.

Zo gaat dat soms met de wezenlijke beslissingen in het leven, - over relaties, over liefdes, over toekomst...- over waar wij in geloven, en vooral waar we NIET in geloven, - over waar wij ons leven op bouwen, en waar wij op vertrouwen...

Het lijkt er soms op, dat juist die belangrijke vertrouwensstappen die we zetten niet lang overwogen zijn... Alsof die elders vandaan komen...

Haar in ieder geval zou die angst voor vreemden niet in de greep krijgen... Ze wilde dat die verpleger en allen met wie zij als mens verbonden was altijd voor haar een naam zouden hebben... Hoe heette die ook weer...?-----

Spiegelverhalen – Lichtverhalen ... Paasverhalen... Lieve mensen, gemeente van Christus, generatie naar generatie zijn de Paasverhalen uit de Bijbel doorverteld. Verteld als moed-maak verhalen, tegen de stroom van de algemene apathie in... En juist dezer dagen, met de verschrikkingen van Brussel en Istanboel en Syrie en zo veel andere landen en plaatsen voor ogen... Juist dezer dagen hebben we Paasverhalen nodig, broodnodig, wijn-nodig... als voedsel tegen de verkillung van het hart, die je kan bekruipten, als de angst opkomt en naar ons grijpt... Want het gevaar is, dat we de terreur van Brussel of waar die dan ook toeslaat, enkel zien als een “verstoring”, - als iets dat onze anders zo veilig ogende en veilig verklaarde werkelijkheid even verstoort en maar voor een moment uit balans dreigt te brengen. Een storing die gauw weer verholpen moet, weggewuifd, weggediscuteerd, weggepolitiseerd, ja zelfs weggebeden en weggemanifesteerd, - opdat daarna alles weer door kan gaan zo als altijd...

Maar, gemeente, de terreur is geen incidenteel weeffoutje in het bestaan, en die is ook niet enkel te verklaren als product van warrige leeghoofden van misleidde mensen ergens ver weg...

In wat ons in de afschuwelijke terreurdaden van Brussel en andere plekken dichtbij komt, wordt duidelijk, dat er iets principieel mis is met deze wereld, zo als wij die hebben ingericht en in stand houden: Politiek en economisch en militair, in de verdeling van armoede en rijkdom, en macht en onmacht, ...

Er is iets principieel mis met een wereld, waarin wij mensen op afstand proberen te houden in tentenkampen en langs prikkeldraadmuuren, - mensen die ver van huis zijn geraakt, thuisloos, heimatloos, dakloos, taalloos, cultuurloos, omdat heel hun leven werd kapotgebombd en kapotgeterroriseerd ...

Er is iets principieel mis met een wereld waarin wij zo met elkaar omgaan...---

En het helpt niet om te constateren, dat geen een van ons een hapklare oplossing heeft, voor hoe dit alles weer in het lood te brengen. Geen masterplan of toverspreuk...

Het helpt niet om je blind te staren op het donker, en te blijven staan kijken... Maar wat dan wel doen? Wat NU doen, met een lichtverhaal als dat van Pasen in de oren? Wat doen op deze Paasochtend, “in alle vroegte” (letterlijk en figuurlijk vandaag met het begin van de zomertijd...)

Wat doen op deze Paasochtend, - met niet meer dan een schuchter zonnetje aan de hemel, en een wereld om ons heen, die in de diepte niet anders is dan die van gisteren of van vorige week, voordat de bommen van Brussel er het zoveelste gat in scheurden...?

Wellicht dit, - het is maar een suggestie: -----

Als Pasen te maken heeft met het geloof in het leven dat de dood en alle doodstructuren overwint...

- Als Pasen ermee te maken heeft, dat wij ophouden in het donker te staren.. (*Maria, wie zoek je bij de doden?*)...

ALS Pasen te maken heeft, met ophouden te geloven in de macht van de dood en de doodsheid van een leven, ...een leven waarin de ander die ons onbekend is in het donker van het niet-bestaan kan verdwijnen.....

Als Pasen met al dit te maken heeft, dan kunnen wij dat allereerst daar gestalte geven en met geloof vullen, met vertrouwen, met leven, waar wij zelf leven en invloed hebben op hoe mensen met elkaar omgaan.---

Wij geven een ieder van u straks, na deze Paasdienst, een kleine, gele narcis mee.

- Als klein teken van leven ... Het stelt als plantje niet veel voor, maar in het licht van het Christusverhaal, in het licht van Christus, die het donker verlicht en goudgeel kleurt, voor wie met hem durft op te staan ten leven... In het licht van deze Paasmorgen draagt dat narcisje iets mee van de jubel waar Jesaja van zingt: Het gejuich, wanneer de vreugde van het leven de stad en ons bestaan binnentrekt, en gejammer en verdriet er uit wegluchten.---

Wat, als u dit narcisje mee naar huis neemt en daarmee vandaag (of morgen ochtend als dat beter uitkomt) bij uw buurman of buurvrouw aanbelt... En liefst dan bij een buurvrouw of buurman die u NIET kent, ja die u wellicht juist vreemd en anders en wat "donker" vindt...

- omdat die nooit groet, en überhaupt wat nors is,
- omdat die jood is of muslim of hindoe
- of juist nadrukkelijk atheïst of agnost - of wat dan ook...

Als u daar dan aanbelt met de narcis in de handen zegt: "Goede dag – het is dit weekeind Pasen. En dat is voor mij en ons een moment, waarop wij proberen niet meer te geloven in een wereld waarin mensen voor elkaar als dood zijn...en elkaar niet kennen... En toen dacht ik zo: Met U zou ik vandaag (of een dezer dagen) graag eens koffie willen drinken, om elkaar wat meer te leren kennen. Wanneer het u het beste uitkomt. En deze narcis, die heb ik voor u meegenomen, als teken, dat ik u een zonnige dag toewens, een zegendag, en mij zelf natuurlijk ook. En omdat ik hoop dat we elkaar op de koffie kunnen spreken..."---

Zou dat denkbaar zijn? Zouden wij dat durven? Zou IK dat durven?...

Ik zou het ons in ieder geval toewensen. En ik ben er heilig van overtuigt, dat onze wereld daardoor, in het klein, en uiteindelijk daardoor ook in het groot, zomaar beter en mooier en lichter en levendiger zou worden...

Wellicht dat wij het Paasverhaal dan op een ander moment zouden kunnen vertellen als spiegelverhaal van ons eigen leven... waarin mensen voor ons zijn gaan leven, die eerst naamloos en dood waren. Het Paasverhaal als geschiedenis van "leven delen", - brood en wijn en bezieling delen -... Het Paasverhaal als ontmoeting met degene, diens naam als een geheimzinnig wachtwoord klinkt in elke naam die voor ons een mens wordt, met een gezicht en een verhaal... Dat zou toch een mooi begin zijn, en volop reden om van Gods glorie te zingen, en op te staan en te leven... Gezegende Pasen wens ik ons. AMEN